

ТИПОВЕ ПОЛОЖЕННЯ

ПРО КОМІСІЮ З ОХОРОНИ ПРАЦІ ВИБОРНОГО ОРГАНУ ПЕРВИННОЇ ПРОФСПІЛКОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ

Це Типове положення (далі - Положення) визначає правові засади діяльності комісії з охорони праці виборного органу первинної профспілкової організації і містить вимоги щодо організації роботи цієї комісії з урахуванням обов'язків, прав і повноважень профспілок у сфері охорони праці, визначених Законами України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності», «Про охорону праці», Статутом Профспілки працівників освіти і науки, іншими актами законодавства.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Комісія з охорони праці виборного органу первинної профспілкової організації (далі — Комісія) створюється цим органом на строк його повноважень в закладі, в установі, організації будь-якої форми власності та виду діяльності з кількістю працівників, як правило, 50 і більше осіб. Залежно від конкретних обставин виборний профспілковий орган (профком) може створити Комісію і з меншою кількістю працівників або затвердити своїм рішенням позаштатного інспектора з охорони праці.

У структурних підрозділах великих організацій, де в установленому порядку окремо обирається профспілковий орган, створюється Комісія з охорони праці цього органу.

Кількісний і персональний склад Комісії визначається і затверджується виборним профспілковим органом профорганізації (структурного підрозділу) залежно від кількості працівників і специфіки роботи.

1.2. Головними завданнями Комісії є здійснення громадського контролю за додержанням роботодавцем вимог законів та інших нормативно-правових актів з охорони праці, захист прав та інтересів членів профспілки у цій сфері.

1.3. Членами Комісії можуть бути досвідчені працівники й

спеціалісти — члени профспілки, на яких за посадовими обов'язками не покладено відповідальності за створення здорових і безпечних умов праці.

Кожний член Комісії одночасно є представником профспілки з питань охорони праці, який діє в межах повноважень згідно зі ст. 41 Закону України «Про охорону праці», ст. 21 і 38 Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності», іншими нормативно-правовими актами, Статутом профспілки.

1.4. Головою Комісії обирається член профспілкового комітету, який не входить до складу адміністративного персоналу. Одночасно він є старшим громадським інспектором закладу, організації.

1.5. Комісія у своїй роботі керується трудовим законодавством, Законами України «Про охорону праці», «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності», «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності», іншими нормативно-правовими актами, Статутом профспілки та цим Положенням.

1.6. Комісія працює під керівництвом відповідного виборного профспілкового органу за планом роботи, який затверджується цим органом.

1.7. Засідання Комісії проводяться за необхідності, але не рідше ніж один раз на квартал.

1.8. Засідання Комісії вважається правомірним, якщо в ньому бере участь більша частина її членів.

1.9. Рішення Комісії оформляється протоколом довільної форми, має рекомендаційний характер і надається роботодавцю. У разі незгоди роботодавця із запропонованими в рішенні заходами він надсилає голові Комісії аргументовану відповідь.

Із найбільш важливих і принципових питань Комісія виносить матеріали на розгляд виборного профспілкового органу закладу, організації для прийняття рішення по суті проблеми на рівні зазначеного органу.

1.10. Голова й члени Комісії взаємодіють з іншими представниками профспілки (профспілок) закладу, установи,

громадськими інспекторами з охорони праці структурних підрозділів, відповідними службами та посадовими особами, а також із представниками органів державного управління й нагляду за охороною праці, виконавчими органами Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань, технічними інспекторами праці та іншими фахівцями вищих профспілкових органів.

1.11. Комісія звітує про свою роботу за рік (або частіше — за необхідності) на засіданні відповідного виборного профспілкового органу або на зборах членів профспілки.

1.12. Роботодавець, керівник закладу, установи за свій рахунок організовує разом із виборним профспілковим органом навчання членів Комісії, придбання для них відповідних засобів і нормативних документів з охорони праці, а також забезпечує збереження їм середнього заробітку протягом періоду навчання й виконання громадських обов'язків, визначених колективним договором.

2. ЗМІСТ РОБОТИ КОМІСІЇ

2.1. Комісія сприяє виборному профспілковому органу профкому (структурного підрозділу) у виконанні повноважень, передбачених для профспілок Законами України «Про охорону праці», «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності», іншими нормативно-правовими актами та Статутом профспілки.

З цією метою Комісія:

2.1.1. Перевіряє стан умов і безпеки праці, забезпечення працівників санітарно-побутовими приміщеннями, засобами індивідуального й колективного захисту, миючими й знешкочувальними засобами, лікувально-профілактичним харчуванням, молоком, газованою солоною водою, проведення обов'язкових медичних оглядів працівників певних категорій, домагається від роботодавця усунення недоліків у роботі з цих питань.

2.1.2. Бере участь у формуванні розділу «Охорона праці» колективного договору, в опрацюванні роботодавцем комплексних

заходів щодо досягнення встановлених нормативів і підвищення існуючого рівня охорони праці, проводить перевірки виконання затверджених заходів.

2.1.3. Аналізує причини виробничого травматизму й професійної захворюваності, якість складання актів за встановленими формами (Н-1, Н-5, П-4), готує пропозиції стосовно вимог до роботодавця щодо вжиття ефективних профілактичних заходів, а також із приводу безпідставного звинувачення потерпілих, необґрунтованої відмови скласти акт за формою Н-1 або внести до нього необхідні зміни.

2.1.4. Контролює усунення причин нещасних випадків і професійних захворювань, визначених комісіями з їх розслідування, додержання роботодавцем установленого порядку реєстрації та подання звітності про зазначені випадки.

2.1.5. Перевіряє наявність для всіх професій інструкцій з охорони праці, їх повноту, своєчасну розробку й затвердження інших актів з охорони праці, які діють у межах установи; ведення журналів інструктажу працівників, журналів періодичного технічного огляду машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки та іншої документації згідно з вимогами норм і правил.

2.1.6. Вивчає додержання вимог законодавства про охорону праці жінок, неповнолітніх, інвалідів і вносить пропозиції щодо усунення порушень із цих питань.

2.1.7. Здійснює громадський контроль за своєчасним проведенням атестації робочих місць на відповідність нормативно-правовим актам з охорони праці, вивчає додержання вимог законодавства щодо надання працівникам пільг і компенсацій за роботу з важкими та/або шкідливими умовами праці, готує пропозиції про встановлення для окремих осіб додаткових пільг відповідно до умов колективного договору.

2.1.8. Сприяє своєчасному й повному одержанню потерпілими або членами сімей осіб, які загинули на виробництві, коштів за відшкодування шкоди, одноразової допомоги та всіх інших страхових виплат чи видів соціальної допомоги, передбачених законодавством. За необхідності готує на розгляд виборного профспілкового органу підприємства проект подання з цих питань до робочих органів Фонду соціального страхування від нещасних

випадків на виробництві та професійних захворювань.

2.1.9. Сприяє виплаті вихідної допомоги (у розмірі не менше від тримісячного заробітку), якщо працівник розриває трудовий договір через порушення роботодавцем вимог законодавства та умов колективного договору з питань охорони праці.

2.1.10. Організовує й контролює роботу громадських інспекторів з охорони праці.

2.1.11. Здійснює громадський контроль за створенням та ефективною роботою кабінету охорони праці, наявністю і станом куточків, стендів та інших засобів пропаганди охорони праці; спільно з роботодавцем організовує огляди-конкурси стану охорони праці в закладі, установі.

2.1.12. За необхідності порушує перед виборним профспілковим органом підприємства питання про проведення незалежної експертизи умов праці на діючому виробництві, небезпечності певних машин, механізмів, устаткування, будівель і споруд, відповідності нормативно-правовим актам з охорони праці проектної документації, нових або реконструйованих виробничих об'єктів.

2.2. Голова Комісії або за його дорученням будь-який інший член Комісії бере участь у роботі комісії з:

- розслідування нещасного випадку на виробництві або профзахворювання;
- атестації робочих місць на відповідність нормативно-правовим актам з охорони праці;
- перевірки знань посадовими особами й працівниками нормативно-правових актів з охорони праці;
- прийняття в експлуатацію нового або реконструйованого об'єкта виробничого чи соціально-культурного призначення на відповідність його вимогам охорони праці;
- перевірки або комплексного обстеження стану охорони праці в закладі, установі, яке проводиться представниками органів державного нагляду за охороною праці, експертами Фонду соціального страхування від нещасних випадків, технічними інспекторами праці профспілок тощо.

2.3. Голова, члени Комісії реалізують інші повноваження, передбачені Типовим положенням про представників профспілок із питань охорони праці, затвердженим постановою Президії ФПУ від 17.09.03 № 11-5-13, та іншими актами.

2.4. Голова або будь-який член Комісії негайно повідомляє голову виборного профспілкового органу про кожний нещасний випадок, нещасний випадок зі смертельним або тяжким наслідком, що стався на виробництві, з метою термінового повідомлення про це вищому профспілковому органу та забезпечення участі в спеціальному розслідуванні такого випадку представників профспілок згідно з установленим Порядком.

3. ОСНОВНІ ПРАВА ЧЛЕНІВ КОМІСІЇ

Голова й члени Комісії мають право:

3.1. Безперешкодно й у будь-який час перевіряти стан умов і безпеки праці, санітарно-побутового обслуговування і забезпечення працівників засобами колективного та індивідуального захисту, лікувально-профілактичним харчуванням, молоком, газованою солоною водою, миючими та знешкоджувальними засобами, а також хід виконання зобов'язань з охорони праці колективного договору, відповідних програм і заходів.

3.2. Вносити роботодавцю подання з будь-якого питання охорони праці та одержувати від нього аргументовану відповідь.

3.3. Вимагати від роботодавця (керівників закладів та установ, їх структурних підрозділів) негайного припинення робіт на робочих місцях, виробничих ділянках, у цехах та інших структурних підрозділах у разі виникнення загрози життю або здоров'ю працівників.

3.4. Подавати свої висновки про обставини й причини нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань, а також про відповідальність посадових осіб, дії або бездіяльність яких призвели до цих випадків.

3.5. Одержувати від роботодавця, посадових осіб і працівників

необхідні пояснення, інформацію та документи з питань, які належать до компетенції Комісії.

Виборний профспілковий орган закладу, установи (структурного підрозділу) може відкликати рішення Комісії чи подання (висновок) голови або члена Комісії, якщо вони суперечать законам, іншим нормативно-правовим актам з охорони праці, не відповідають вимогам захисту законних прав та інтересів працівників.

Особи, які створюють перешкоди в діяльності голови або члена Комісії, притягаються до дисциплінарної, адміністративної, матеріальної, кримінальної відповідальності згідно з законодавством.

За неналежне виконання обов'язків, передбачених цим Положенням, будь-який член Комісії може бути притягнутий до відповідальності згідно зі Статутом профспілки, а також достроково усунутий від виконання громадських обов'язків у тому самому порядку, за яким його було обрано.